

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1050

13/11/2020

ქ. თბილისი

ქ. რუსთავში, შპს „გია-2019“-ის ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე (წარმადობის გაზრდა) სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „გია-2019“-ის მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. რუსთავში ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების პროექტის სკრინინგის განცხადება.

2015 წელს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ შპს „ვ.დ.ლ“-ს ცემენტის წარმოებაზე გაცემულია №42 (04.08.2015) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა, რომლის საფუძველზეც „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება №2-1218/17.12.2019). „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-15 მუხლის თანახმად, შპს „ვ.დ.ლ“-ს ცემენტის წარმოებაზე საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება უვადოდ გადაეცა შპს „გია-2019“-ს (ბრძანება N2-41/21.01.2020).

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, აღნიშნული საწარმო მდებარეობს ქ. რუსთავში, მშენებელთა ქუჩაზე №72 სს „ცემენტშიდი-94“-ის საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ: 02.07.03.031, 02.07.03.032/ GPS კოორდინატები X-503915 Y-4595485), რომელიც იჯარის ხელშეკრულების საფუძველზე შპს „გია-2019“-ის მფლობელობაშია. სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოს საზღვრიდან სამხრეთით უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 120 მეტრით, ხოლო უშუალოდ ცემენტის დასაფქვავი წისქვილის გაფრქვევის მილიდან 200 მეტრით. საპროექტო ტერიტორიის ელექტრონული გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ ტერიტორიის საზღვრიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია დაახლოებით 100 მეტრით. ტერიტორიის მომიჯნავედ მდებარეობს შპს „ჰაიდელბერგცემენტჯორჯიას“ ცემენტის საწარმო. საკადასტრო საზღვრიდან დაახლოებით 70 მეტრში მდებარეობს მიწისზედა მაგისტრალური ღია არხი (მარიინის არხი).

შპს „გია-2019“-ის საქმიანობა მოიცავს სხვადასხვა მარკის ცემენტის წარმოებას (M-300, M-400), რისთვისაც იგი უზრუნველყოფილია საჭირო დანადგარებით და დამხმარე ინფრასტრუქტურით. საწარმოში დამონტაჟებულია ცემენტის დაფქვის წისქვილი, რომლის წარმადობა შეადგენს 5 ტ/სთ-ს. წელიწადში 300 სამუშაო დღის და დღეში 12

საათიანი მუშაობის რეჟიმის პირობებში, საწარმოს სიმძლავრე შეადგენს 18 000 ტ/წელ ცემენტს, რომლისთვისაც საწარმო გამოიყენებს 12 600 ტ კლინკერს და 5 400 ტ დანამატებს (თაბაშირი, წიდა). სკრინინგის განცხადების თანახმად, კომპანიას დაგეგმილი აქვს საწარმოს სამუშაო საათების გაზრდა, რომლის ხარჯზეც გაიზრდება საწარმოს წლიური სიმძლავრე. კერძოდ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების შემდგომ, საწარმო იმუშავებს წელიწადში 330 დღიანი, დღეში 24 საათიანი სამუშაო რეჟიმით (7920 საათი/წელ) და აწარმოებს 39 600 ტ/წელ ცემენტს.

მიმდინარე საქმიანობის განსახორციელებლად საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულია: ნედლეულის საწყობი; ასარევი მოედანი; მიმღები ბუნკერი; ლენტიანი ტრანსპორტიორი; წისქვილი; სახელოიანი ფილტრი; პნევმოტრანსპორტიორი; ცემენტის სილოსები; სასწორი; ადმინისტრაციული შენობა; დამხმარე სათავსოები; გადახურული სამუშაო და სასაწყობო მოედანი; სანიტარული კვანძი; სასადილო; ლაბორატორია.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ნედლეული (კლინკერი, დანამატები-თაბაშირი, წიდა) საწარმოს ტერიტორიაზე შემოიზიდება ავტოთვითმცლელებით და ჩამოიცლება ნედლეულის მიღების დახურულ საწყობში, საიდანაც ისინი დადგენილი რეცეპტის შესაბამისად ავტომტვირთავების საშუალებით გადაიტანება ბეტონის მოედანზე და აირევა. შემდეგ კაზმი ლენტური ტრანსპორტიორის საშუალებით მიეწოდება წისქვილის მიმღებ ბუნკერს და წისქვილს. კაზმის დაფქვის შედეგად მიიღება ცემენტი, რომელიც პნევმოტრანსპორტით გადადის ცემენტის სილოსებში (ოთხი ცალი, თითოეული 130, 120, 100 და 90 ტონა ტევადობის), საიდანაც ნაწილი ცემენტისა მომხმარებელს მიეწოდება ცემენტმზიდებით, ხოლო ნაწილი ფასოვდება 50 კგ-იან ტომრებში და ხდება რეალიზაცია.

ასპირაციისა და ცემენტის დანაკარგის თავიდან აცილების მიზნით, ცემენტის წისქვილზე დამონტაჟებულია სახელოიანი ფილტრი (ეფექტურობა – 99,9%), საიდანაც უმეტესი ნაწილი ბრუნდება პროდუქციის სახით, მცირე ნაწილი კი მტვერგამწოვი მილით გაიფრქვევა ატმოსფეროში. ამასთან, თითოეული სილოსის თავზე დაყენებულია სახელოებიანი ფილტრები, რომელთა ეფექტურობა ასევე ტოლია 99.9 %-ის. აღსანიშნავია, რომ ცემენტის წისქვილზე დამონტაჟებული ფილტრის ასევე სილოსების თავზე დაყენებული ფილტრების ეფექტურობის დამადასტურებელი დოკუმენტი/ საპასპორტო მონაცემები წარმოდგენილი არ არის.

საწარმოში წარმოებული ცემენტი მიიღება კლინკერის, მინერალური დანამატების და თაბაშირის დაფქვით. 1 ტონა ცემენტის წარმოებისთვის გათვალისწინებულია 712-915 კგ კლინკერი, 51 კგ თაბაშირი და 54-257 კგ მინერალური დანამატი (წიდა).

საწარმოში წყალი გამოიყენება მხოლოდ სასმელ-სამეურნეო და სახანძრო მიზნებისთვის. ტექნოლოგიურ პროცესში წყალი არ გამოიყენება. სასმელ-სამეურნეო და სახანძრო მიზნებისთვის წყლის მომარაგება ხორციელდება ადგილობრივი წყალმომარაგების ქსელიდან. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების ჩაშვება ხორციელდება არსებულ საკანალიზაციო სისტემაში, რომელიც მიერთებულია ქ. რუსთავის საკანალიზაციო სისტემასთან. ვინაიდან ტექნოლოგიური პროცესი მიმდინარეობს დახურულ შენობაში სანიაღვრე წყლების დაბინძურების რისკები პრაქტიკულად არ

არსებობს. აღნიშნული სანიაღვრე წყლები მიერთებულია ტერიტორიაზე არსებულ სანიაღვრე კანალიზაციის სისტემასთან.

საწარმოს ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: არაორგანული მტვერი და ცემენტის მტვერი. ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროებია: ცემენტის დაფქვის წისქვილი; კლინკერის და დანამატების ავტოთვითმცლელებიდან ჩამოცლა; კაზმის ლენტური ტრანსპორტიორით გადაადგილება; კლინკერის და დანამატების წისქვილის მიმდებ ბუნკერში ჩაყრა; კლინკერის და დანამატების დახურული საწყობი; ცემენტის სილოსებში ცემენტის ჩაყრა; ცემენტის სილოსებიდან ავტოცემენტშიდში ცემენტის ჩაყრა; ცემენტის დაფასოება ტომრებში. სკრინინგის განცხადების თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების სახეობები და გაფრქვევის წყაროების რაოდენობები არ იცვლება, გაიზრდება მხოლოდ წლიურად გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების რაოდენობა.

ხმაურის წარმოქმნის ძირითადი წყაროს ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოადგენს სატრანსპორტო ოპერაციებისთვის გამოყენებული და ტექნოლოგიური პროცესების შესრულებაში მონაწილე ტექნიკური საშუალებები. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ვინაიდან საწარმოში არ არის დაგეგმილი რაიმე ახალი დანადგარების დამატება ან არსებულების შეცვლა, ამიტომ წისქვილის მუშაობის დროის გაზრდა პრაქტიკულად არ გამოიწვევს ხმაურის დონეს გაზრდას, გაიზრდება მხოლოდ ხმაურის გამომწვევი დანადგარების სამუშაო საათები, რაც ბუნებრივია გაზრდის ხმაურის გავრცელების პერიოდს.

როგორც უკვე აღინიშნა, შპს „გია-2019“-ის ცემენტის საწარმოს მომიჯნავედ ფუნქციონირებს შპს „ჰაიდელბერგცემენტჯორჯიას“ ცემენტის საწარმო. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კუმულაციური ზემოქმედების რისკებად განიხილება: ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება; ხმაურის გავრცელებასთან დაკავშირებული ზემოქმედება, სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედება. შესაბამისად, კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი საჭიროებს დამატებით შეფასებას და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარებას.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოს ექსპლუატაციისას მოსალოდნელია ძირითადად საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა (დაახლოებით 17.52 მ³/წელ). საყოფაცხოვრებო და სახიფათო ნარჩენების მართვა განხორციელდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნების დაცვით, კერძოდ მოხდება მათი დროებითი განთავსება, ტრანსპორტირება და გადაცემა შესაბამისი ნებართვების მქონე ორგანიზაციებზე.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ეტაპზე ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში ნიადაგის დაბინძურებას შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს ნარჩენების არასწორი მართვისა და სატრანსპორტო ოპერაციების დროს ნავთობპროდუქტების ავარიული დაღვრის შემთხვევაში.

საწარმოო ტერიტორიაზე არ ფიქსირდება ხე-მცენარეები და ცხოველთა სახეობები. საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს არ მდებარეობს დაცული ტერიტორიები და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. რუსთავის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტროს წარმომადგენელი, საწარმოო პროცესისა და ტერიტორიის ვიზუალური შეფასების მიზნით, იმყოფებოდა საწარმოს ტერიტორიაზე. ტერიტორიის დათვალიერების შედეგად დადგინდა, რომ საპროექტო ტერიტორიაზე ნაცვლად ოთხი სილოსისა, როგორც ეს შპს „გია-2019“-ის ცემენტის წარმოების გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებასა (შპს „ვ.დ.ლ“-ს ცემენტის წარმოებაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N42 04.08.2015) და ამჟამად წარმოდგენილ საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის განცხადებაშია აღნიშნული, განთავსებულია ექვსი სილოსი. კომპანიის წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ სამომავლოდ დაგეგმილია ორი სილოსის დემონტაჟი. მაგრამ წარმოდგენილ სკრინინგის განცხადებაში მოცემული არ არის სილოსების დემონტაჟის შესახებ ინფორმაცია. ამასთან, ტერიტორიის ვიზუალური დათვალიერებისას გამოვლინდა, რომ საწარმოს ტერიტორიაზე ნარჩენებისთვის განკუთვნილი კონტეინერები განთავსებული არ არის და ყველა ტიპის ნარჩენი განთავსებულია ერთად ღია ცის ქვეშ. აღნიშნული ინფორმაცია შემდგომი რეაგირების მიზნით გადაგზავნილ იქნა გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტში.

სკრინინგის განცხადებაში არ არის მოცემული, საიდან რა სიხშირით/სქემით და გზებით მოხდება საწარმოს ფუნქციონირებისთვის აუცილებელი ნედლეულის შემოტანა/პროდუქციის გატანა და აღნიშნულიდან გამომდინარე, არ არის განხილული ზემოქმედების საკითხები, რაც საჭიროებს შესწავლას.

საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში არსებობს სხვადასხვა სახის ავარიის რისკები. რაც შეიძლება გამოვლინდეს საშიში ნივთიერებების დაღვრით, ხანძრის გავრცელებით და სხვა. ნავთობპროდუქტების დაღვრამ შეიძლება გამოიწვიოს როგორც ნიადაგზე, ასევე გრუნტის წყლებზე უარყოფითი ზემოქმედება, შესაბამისად აღნიშნული საკითხები საჭიროებს დამატებით შეფასებას.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე და დაგეგმილი საქმიანობის, ადგილმდებარეობის (ქ. რუსთავის სამრეწველო ზონა), სპეციფიკის, წარმადობის, მაღალი ტექნოლოგიური დატვირთვის, მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედების და მოსახლეობასთან დაშორების მანძილის (100 მ) გათვალისწინებით, მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოზე.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქ. რუსთავში შპს „გია-2019“-ის ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (წარმადობის გაზრდა) დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „გია-2019“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „გია-2019“-ს;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „გია-2019“-ის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და რუსთავის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი